

Werk

Titel: D. Jo. Frid. Blumenbachii Institutiones Physiologicae.

Autor: Blumenbach, Johann Friedrich

Verlag: Dieterich

Ort: Gottingae

Jahr: 1821

Kollektion: Blumenbachiana

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN659038048

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN659038048>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=659038048>

LOG Id: LOG_0047

LOG Titel: Sectio XLI. De Partu eiusque Sequelis

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

SECTIO XLI.

DE

PARTU EIUQUE SEQUELIS.

§. 594.

Foetus, viribus hactenus indagatis formatus, iamque absolutus et perfectus, ubi ad maturitatis suae terminum pervenit, *partu* *) in lucem edi debet.

§. 595.

Incidit autem criticus iste *terminus* ex sueto naturae ordine (circa quem solum omnis physiologia versatur), in finem decimi post conceptionem mensis lunaris, i. e. in 39^m circ. aut 40^m hebdomadem.

§. 596.

Tumque, quando istum terminum attigit uterus gerens, absoluta pariendi

*) FR. B. OSIANDRI *Handbuch der Entbindungskunst* T. II. P. 1.

necessitate urgetur, quam minus ac ullam aliam corporis humani functionem voluntatis arbitrio obnoxiam esse, alias iam dictum est (§. 287.).

§. 597.

Et quidem de *caussis* tam determinatae et subitae catastrophae diversimode disputarunt physiologi. Omnibus tamen ponderatis, *excitans* partus causa ad aeternam naturae legem referenda videtur, hactenus vero non magis explicabilis quam tot alia id generis naturae phaenomena *periodica*, metamorphosis v. c. insectorum, decursus stadiorum in febribus exanthematicis, crises etc. etc. Neque inepte ovum humanum maturum quodammodo et ceteris paribus fructui vegetabili compararunt, qui rite maturatus, constringentibus se vasis eum hactenus nutrientibus, demum fere sua sponte ab arbore delabitur. Et quidem observatum est, placentam humanam appropinquante partus termino constringi

paulo et ad proxime instantem eius ab utero separationem, quae si praeparari.

Quae enim de summa uteri expansione aliisque huiusmodi ad partum incitamentis vulgo dicuntur, praeter alia argumenta vel tot exemplis conceptuum extrauterinorum, tubariorum nempe aut ovariorum refutantur, quibus et vacuum uterum, elapsis decem post praeternaturalem eam conceptionem mensibus, solitis etsi irritis doloribus correptum fuisse constiat *).

§. 598.

At enim vero praeter excitantem eam causam, potentissimis quoque *efficientibus* opus esse, ex ipsius conceptus et receptaculi eius uterini ratione, per se facile intelligitur.

Earumque *proximam* et *primariam* unice ad *vitam* uteri *propriam* referendam esse persuasus sum (§. 42. 547.) **).

*) Memorabile istiusmodi exemplum retuli in *Comment. soc. scient. Götting. Vol. VIII.*

**) cf. J. DE GORTER *de actione viventium particulari* pag. 38.

Ex *remotioribus* autem principem tenere locum videtur qui respirationis ope exercetur nixus, praesertim nervi intercostalis cum reliquo systemate nervoso ingenti conspiratione *) excitatus.

§. 599.

Et quidem iam postremis graviditatis septimanis uterum paulo subsidere diximus (§. 582.), unde et abdominis forma aliquantum mutatur, respirationis autem incommoda quibus hactenus laborabat graviditate provecta mater, levantur. Simul vero vaginalis mucus (§. 543.) uberius secernitur, ipsa vagina relaxatur, rugarum in ea columnae quasi oblitterantur, labia pudendorum intumescunt; ipsum denique uteri orificium appropinquante partus termino paulatim aperitur et orbiculari ostio hiat.

§. 600.

Phaenomena vero excitati partus ratione invasionis et decursus **) statutum

*) V. CAMPERI *demonstrat. anat. pathol.* L. II. p. 9.

**) cf. SMELLIE'S *Set of anatom. Tables* tab. XI-XV.

quoque servare solent ordinem, quare et ab obstetricantibus in *stadia* divisa sunt, quorum nuperi quatuor aut quina numerant, etsi limites eorum non uno modo definiant.

§. 601.

Primum, quo dolores isti veri, peculiaris plane indolis et progressivae e lumbis versus inferiora uteri directionis, (universum quidem partum per intervalla sed varia vehementia et frequentia comitantes,) primo parturientem lenius invadunt, tumque *praesagientes* vocantur, et uteri orificium insigniter aperiri incipit. Magis simul concidit venter, urget lotium, et effluit e laxae tumentibus genitalibus muci copia.

§. 602.

Alterum, quo incrementibus doloribus qui iam *praeparantium* nomine veniunt, sub preli abdominalis vehementiore nixu, alta inspiratione etc. velamentorum quae ovum constituunt infe-

rius segmentum extra uteri orificium in vaginam propellitur.

§. 603.

Tertio stadio cruciatus isti denuo incrementos, nuncque dolores ad partum dicti, iterum vehementiore impetu in uterum agunt eumque deorsum trudent, hic vero in foetum urget, ita ut iam velamentorum quod modo diximus segmentum, inde maxime tensum, crepet, et maior liquoris amnii portio effluat.

§. 604.

*Quarto denique sub violentissimis dolorum conquassantium cruciatibus *) sum-*

*) Quamquam omnia haec ad quaternorum horum stadiorum ordinem sigillatim enarrata partus symptomata etiam in nostratibus feminis multimode, tum vehementiae gradu, tum temporis quo se excipiunt mensura, variant: in universum tamen (— si raros exceperis ventres partumelios —) etiamsi maxime secundum naturam succedant, tantopere brutorum animantium domesticorum partum, excruciantibus quibus stipata sunt doloribus excedunt, ut neminem cui tam mulierum quam horum brutorum

mo parturientis nixu, quem tantum non semper horripilatio, fridor, genuum tremor etc. comitantur, capite penetrat mox nascendus infans, et quidem vertice eius plerumque pubis arcui alliso, reliquo autem capite interim ulterius propulso, et circa verticem haerentem, tanquam circa axem revoluto, facie primus prodit; et sic cruento sub profluvio portionis secundariae liquoris amnii, sanguine mixtae, in lucem editur.

§. 605.

Expulsum feliciter foetum parvo plerumque intervallo, quinto sequitur stadio *secundarum partus* itidem dolorifico nixu, sed longe mitiore stipatus; nova quoque iterum haemorrhagia ex ea cavi uterini parte *), cui deciduae

partui frequenter adesse contigit, serio unquam de insigni quae eo respectu utrumque intercedit differentia, haesitaturum, confidam.

*) B. S. ALBINI *tab. uteri gravidi VII.*

GUIL. HUNTER *anat. uteri gravidi tab. X.*
fig. 3.

crassae ope adhaeserat placenta *), exceptus.

§. 606.

Uterus vero simulac duplicem istum, hactenus sibi onustum, partum edidit, sensim sensimque contrahitur, donec denique in pristinam formam, quid quod et fere ad pristinam iterum parvitatem redactus fuerit.

§. 607.

Ab eo vero inde tempore per primam circ. puerperii septimanam *lochia* fluunt, in universum catameniis satis similia,

*) Eam uterini cavi aut praegnantis aut recenter enixi partem post Nic. Massam passim appellarunt *cotyledonas*, similitudine desumpta ab ovium et caprarum utero gravido, cui eiusmodi acetabula adhaerent, corpuscula sic dicta glandulosa chorii, quae foetali placentae humanae parti respondent, excipientia.

Quicquid enim acetabuli in modum cavum esset, veteres *κοτυλην* vocarunt. — cf. JOACH. CAMERARIJ *comm. utriusque linguae*, p. 256. 384.

largiore tamen aliquanto quantitate,
praesertim nisi lactat mater. Cruentus
autem eorum color sexto circ. die in
subrubellum, dehinc in albidum abit.

Simul vero uterus a residuis deciduae
ramentis purgatur, et ita praegnationis
suae munere defunctus ad novam usque
aut menstruationem aut conceptionem
interim feriatur.